

پیام توسعه آموزش جندی شاپور

دو فصلنامه مرکز مطالعات و توسعه آموزش علوم پزشکی

پیام توسعه آموزش جندی شاپور

دو فصلنامه مرکز مطالعات و توسعه آموزش علوم پزشکی

سال اول، شماره ۱، زمستان و بهار، ۱۳۸۹-۱۳۹۰

بررسی میزان شیوع افسردگی در دانشجویان دانشگاه علوم پزشکی جندی شاپور اهواز

در سال ۱۳۸۸

مجتبی عیسائی، دانشجوی رشته هوشبری دانشگاه علوم پزشکی جندی شاپور، اهواز، ایران

رباب دعاغله*، کارشناس ارشد روانشناسی مرکز مشاوره دانشجویی دانشگاه علوم پزشکی جندی شاپور، اهواز، ایران

عباس میرزائی، دانشجوی رشته بهداشت محیط دانشگاه علوم پزشکی جندی شاپور، اهواز، ایران

چکیده: سازمان بهداشت جهانی رفاه کامل جسمی، روانی و اجتماعی و نه تنها عدم ابتلاء به بیماری یا ناتوانی را سلامتی معرفی می نماید. پژوهشی از نوع توصیفی مقطعی که تعداد نمونه ۴۶۵ نفر از دانشجویان رشته پزشکی شهر اهواز می باشد. که از نظر فراوانی افسردگی مورد بررسی قرار گرفت. ابزار سنجش تست افسردگی بک بود که از میان دانشجویان نمونه ۴۵/۴٪ افسردگی خفیف تا شدید داشته و از بین آنها ۴۶/۷۶٪ دچار افسردگی شدید بوده است. با توجه به اینکه نیمی از نمونه های مورد پژوهش دارای درجاتی از افسردگی هستند توجه بیشتری به بهداشت روان جامعه الزامی به نظر می رسد.

کلید واژه: تست بک، افسردگی، دانشجوی پزشکی

Email: Rbd_200793@yahoo.com

*نویسنده مسئول، مرکز مشاوره دانشگاه علوم پزشکی جندی شاپور اهواز

بود. جامعه مذکور ۴۰۰۰ نفر بودند. برای محاسبه حجم نمونه بر اساس فرمول:

$$N = \frac{NZ^2 P (1 - P)}{d^2 (N-1) + Z^2 P (1-P)}$$

تعداد ۵۰۰ نفر بدست آمد انتخاب نمونه ها به روش خوشه ای صورت گرفت. ابزار گرد آوری اطلاعات شامل دو پرسشنامه بود که پرسشنامه اول در برگزیده اطلاعات فردی و پرسشنامه دوم تست تخصصی افسردگی بک بود (محمدی؛ ۱۳۸۵). پرسشنامه مشخصات فردی جهت کسب اعتبار علمی توسط مشاور آماری و تعدادی از اعضاء هیئت علمی دانشگاه علوم پزشکی اهواز مورد بررسی قرار گرفت و پس از جمع آوری نظرات و انجام اصلاحات لازم مورد استفاده قرار گرفت.

پرسشنامه افسردگی بک: این پرسشنامه که یکی از پر کاربردترین ابزار های، اندازه گیری افسردگی است در سال ۱۹۶۱ توسط آرون تی. بک- وارد مندلسون، موک و ارباف معرفی شد و در سال ۱۹۷۱ مورد تجدید قرار گرفت و در سال ۱۹۷۸ منتشر گردید. در سال ۱۹۹۶ بک و همکارانش برای تحت پوشش قرار دادن دامنه وسیعی از نشانه ها و برای هماهنگی بیشتر با ملاک های تشخیص اختلالات افسردگی و آماری اختلالات روانی (DSM - IV) یک تجدید نظر اساسی در آن انجام دادند (Beck, 1988) تجزیه و تحلیل داده های جمع آوری شده، از نرم افزار آماری Spss 13 استفاده شد با استفاده از آمار توصیفی جهت دستیابی به هدف کلی و اهداف ویژه پژوهش از روش های آمار توصیفی مانند جداول و نمودارهای توزیع فراوانی استفاده شده. نتایج این تحقیق با نتایج مطالعات مشابه دیگر مقایسه شد.

نتایج: از ۵۰۰ نفر حجم نمونه به دست آمده تنها ۴۶۵ نفر در پژوهش شرکت کرده و به پرسشنامه بطور کامل پاسخ دادند. نتایج آنالیز داده های جمع آوری شده نشان داد که از ۴۶۵ نفر دانشجوی شرکت کننده در پژوهش، ۲۰۱ نفر (۴۵/۴ درصد) به درجات متفاوتی از افسردگی (خفیف تا شدید) مبتلا بودند که از این بین ۱۰۵ نفر (۴۶/۷۶ درصد) دچار افسردگی شدید (بالینی) بودند شیوع افسردگی در دانشجویان دختر بیشتر بود. شیوع افسردگی در این مطالعه با نتایج حاصل از تحقیقات دیگر در این زمینه هم خوانی

مقدمه: برخورداری از جسم و روان سالم یکی از زیر بناهای مهم پیشرفت جامعه را تشکیل می دهد. سلامتی یکی از مواهب ارزشمند خداوندی است که همگان خواستار این نعمت الهی بوده و برای کسب آن وقت و ثروت خویش را صرف می کنند. سازمان بهداشت جهانی حالت رفاه کامل جسمی، روانی و اجتماعی و نه تنها عدم ابتلاء به بیماری یا ناتوانی را سلامتی معرفی می نماید (فروتسی؛ ۱۳۸۴، عطار؛ ۱۳۸۶). افسردگی، یک اختلال خلقی است که امروزه در گروه شایع ترین بیماری های اعصاب و روان جای گرفته است. برخی از تحقیقات (برای مثال پترسن و همکاران ۱۹۹۳، کلرمان ۱۹۸۸، گرانت ۱۹۹۳) شیوع افسردگی در کل جامعه را حدود ۶ درصد برآورد کرده اند (لطف آبادی؛ ۱۳۸۵) به دنبال بروز افسردگی فرد از جامعه، خانواده یا دوستان کناره گیری می کند و عملکردهای وی اعم از شغلی، تحصیلی و خانوادگی مختل می شود. بنابراین شناسایی علایم این اختلال و فراهم آوردن زمینه های درمانی مناسب بیش از پیش ضروری است. دانشجویان علوم پزشکی که در محیط های پر استرس می باشند و هر کدام به نحوی درگیر حفظ سلامت جسمانی و روانی افراد جامعه هستند به دلیل موقعیت خاص نسبت به این اختلال آسیب پذیرترند. در مطالعات متعددی میزان استرس های عاطفی بالایی در دانشجویان پزشکی گزارش شده است (نجفی پور؛ ۱۳۸۱) با توجه به نتایج تحقیقات ذکر شده، و شیوع نسبتاً بالای افسردگی در بین دانشجویان دانشگاههای علوم پزشکی و همچنین با توجه به اهمیت بررسی شیوع افسردگی در بین دانشجویان، جهت برنامه ریزی انواع پیشگیری ها، پژوهش حاضر به منظور تعیین میزان شیوع افسردگی دانشجویان دانشگاه علوم پزشکی اهواز در سال تحصیلی ۸۸-۸۹ انجام گرفته است. مطالعه حاضر از نوع توصیفی-مقطعی می باشد که بر روی ۴۶۵ نفر از دانشجویان تمام رشته های دانشگاه علوم پزشکی اهواز انجام شده است و در آن فراوانی افسردگی در بین دانشجویان دانشگاه علوم پزشکی اهواز در سال ۱۳۸۸ مورد بررسی قرار گرفت.

روش بررسی: جامعه آماری مورد مطالعه شامل کلیه دانشجویان دانشگاه علوم پزشکی اهواز در سال ۱۳۸۸

سلامت و درمان جامعه را برعهده خواهند گرفت بایستی خود از سلامت نسبی روان و جسم بر خوردار باشند ، به منظور رسیدن به این هدف موارد ذیل پیشنهاد می گردد :

- ۱- تقویت مراکز مشاوره دانشجویی
- ۲- بررسی منظم و دوره ای سلامت روانی دانشجویان جهت شناسایی سریع و به موقع افراد در معرض ابتلاء به افسردگی و ارائه خدمات مشاوره و کمکهای ضروری به این افراد در مواقع لزوم .
- ۳- تشویق دانشجویان به مراجعه به روانشناس یا روانپزشک در صورت وجود علائم افسردگی .
- ۴- تهیه برنامه های مدون در دانشکده ها در خصوص رفع علل و عوامل خطر بروز افسردگی که در ارتباط با مسائل آموزشی و فرهنگی رفاهی می باشند .
- ۵-برگزاری جلسات بحث آزاد در طی ترم های تحصیلی جهت شنیدن اظهار نظرات و مشکلات دانشجویان و تلاش در جهت رفع مشکلات موجود .

دارد بطوری که نجفی و همکاران در مطالعه ای در مورد بررسی میزان شیوع افسردگی در دانشجویان علوم پزشکی جهرم و ارتباط آن با افت تحصیلی ، شیوع افسردگی را ۴۵/۴ درصد بیان نمودند (نجفی پور ، ۱۳۸۱). فروتنی و همکاران شیوع افسردگی در دانشجویان مراکز آموزشی عالی لار را ۴۲/۵ درصد بیان نمودند (فروتنی ، ۱۳۸۴). رشیدی در تحقیقی تحت عنوان بررسی میزان افسردگی در دانشجویان دانشکده پرستاری و مامائی دانشگاه علوم پزشکی زنجان ، افسردگی دانشجویان را ۴۸/۶ درصد گزارش کرده است (رشیدی ، ۱۳۸۰). پژوهش ایسر و همکاران در باره نشانه های اضطراب و افسردگی در دانشجویان پزشکی ، میزان افسردگی در دانشجویان پزشکی تورنتو را ۳۰/۶ درصد گزارش نمودند(Eller و 2006) .

بحث: نتایج حاصل از این پژوهش نشان داد که نزدیک به نیمی از دانشجویان ، مبتلا به درجاتی از افسردگی هستند. دانشجویان علوم پزشکی که در آینده مسئولیت

Reference:

- AtaR,H.Psychiaty Illness, Personality Illness. Depression and Mood Illness and axiety Illness. Print,1.Elam .Publisher, Toloor.2006,27.45.
- Beck , A.T. , Steer , R. A . 8 Garbin , M. G . psychometric Properties of the Beck 29 . Depression Inventory : twenty – five years of evaluation – clinical psychology Review , 1988 , 8 , 77 – 100 .
- Eller T , Aluga v , vasar v , veldi M , symptom of anxiety and depression in Estonian medical studies with sleep problems .D epression Anxiety . 2006. 23 (4 : 250 – 2540 .
- Falak, f. Depertion .Response and Illness.Translator:Poor Afkary, N. print4, Tharan, Publisher, Azad.1991,(1-134).
- Lotfabad, H. grwth Osyhologic 2.Tharan .Publisher Samt 2005.
- Marnat,g. Mental Measurement guidance for Psychological clinical, Consultant and Psychiatric .translator: Pashasharifi,H. Nekkho,M. Tehran. Publisher, sookhan. 2006. {10}.
- Mohammade, M. Masgarpoor ,B . Saheme,A Mental Therapy Test. Print,1.Tehran. Publisher, Tlaumorzade,2005.
- Najafepoor,s.ykta,S.Epidemiological student Pepsession in Jharom university of medical sciencesion EDC 2001 .
- Rashede,f.Epidemiological student depressionin to Nurses,and Midwifry collegial Zanjan. Jornal Zanjan university of Medical Sciencesin 2000,Number36-45-54.

**Study of depression prevalence in medical students of Joondishapoor University of
medical sciences in Ahwaz (1388)**

Mojtaba Eisaii¹, Robab Daghadheleh^{2,*}, Abbas Mirzaii³

¹: Students of Anesthesia Jundishapur University, Ahwaz, Iran

²: MSc Psychology, Consulting center member of Jundishapur University, Ahwaz, Iran

³: Student of Environmental Health Jundishapur University, Ahwaz, Iran

*Corresponding author: Consulting center of University

Email: Rbd_200793@yahoo.com

Abstract: World Health Organization defines health welfare of complete physical, mental and social. Research is Cross-sectional and the samples are 465 from medical students in Joondishapoor University of medical sciences. Assessment Tools was Beck scale for depression. Results showed 45.4% from sample suffering from mild to severe depression. 46.67% among them had severe depression. Results showed that more attention to mental health in society, especially in universities is needed.

Key words: Beck scale, Depression, Medical students